

Босна и Херцеговина
РЕПУБЛИКА СРПСКА
ВРХОВНИ СУД
Број: 11 0 У 018941 17 Увп
Бања Лука, 25.4.2019. године

Врховни суд Републике Српске, у вијећу састављеном од судија Едине Чупељић предсједника вијећа, те Страхине Ђурковића и Смиљане Мрше чланова вијећа, уз судјеловање Мире Мачкић, као записничара, у управном спору по тужби Ж.П. из Ч., село Ш., заступан по пуномоћнику И.Ђ., адвокату из Б., (у даљем тексту: тужилац), против акта број 1022408683 од 13.4.2016. године, туженог ФПИО РС, Кабинет директора у предмету поновног одређивања инвалидске пензије, одлучујући о захтјеву тужиоца за ванредно преиспитивање пресуде Окружног суда у Бањој Луци број 11 0 У 018941 16 У од 16.12.2016. године, на нејавној сједници вијећа одржаној 25.4.2019. године, донио је

ПРЕСУДУ

Захтјев се одбија.

Тужилац се одбија са захтјевом за накнаду трошкова управног спора.

Образложење

Побијаном пресудом одбијена је тужба против оспореног акта донијетог у извршењу пресуде нижестепеног суда број 11 0 У 016769 15 У од 26.02.2016. године којим је одбијена жалба тужиоца изјављена против рјешења Филијале Б. број горњи од 06.7.2012. године којим је тужиоцу утврђен нови износ инвалидске пензије од 291,32 КМ мјесечно почев од 01.02.2012. године.

Одбијање тужбе је образложено разлозима да је узрок инвалидности тужиоца професионална болест која је утврђена налазом, оцјеном и мишљењем Одјељења за оцјењивање радне способности у првом степену број ОРС-1637/99 од 21.09.1999. године јер је тужилац током рада на радном мјесту био изложен ефектима штетног дјеловања у индустрији вјештачких влакана, а која болест се манифестовала још 1982. године, а да је у вријеме учешћа у Оружаним снагама ВРС дошло до погоршања здравственог стања па је Нижа војно лџкарска комисија налазом, оцјеном и мишљењем број 1308/1186 од 01.3.1994. године тужиоца оцијенила ограничено способним за војну службу из којих разлога је правилно тужени, на основу одредбе члана 172. став 4. Закона о пензијском и инвалидском осигурању („Сл. гласник РС“, број 134/11, 82/13 и 103/15 - у даљем тексту: Закон о ПИО) одредио нови износ инвалидске пензије јер је тужиоцу раније инвалидска пензија била одређена у складу са одредбама члана 87. Закона о пензијском и инвалидском осигурању - Пречишћени текст („Сл. гласник РС“,

број 106/05, 20/07, 33/08, 1/09, 71/09, 106/09 и 118/09 – у даљем тексту: Закон о ПИО-Пречишћени текст)

Благовременим захтјевом за ванредно преиспитивање побијане пресуде (у даљем тексту: захтјев), тужилац оспорава њену законитост из основа садржаног у одредби члана 35. став 2. Закона о управним споровима („Сл. гласник РС“, број 109/05 и 63/11 – у даљем тексту: ЗУС). Истиче да је заузети став суда супротан ранијим ставовима заузетим у другим пресудама; да је погрешан закључак суда да тужилац није доказао узрочно-последичну везу насталог обољења и боравка у рату јер терет доказивања није на страни тужиоца. Напомиње да је закључак љекарске комисије донесен 17 година након настанка болести и да је супротан ранијим налазима комисија. Предлаже да се побијана пресуда преиначи или укине, а тужиоцу досуде трошкови спора према исказаном трошковнику.

Тужени у одговору на захтјев истиче да је побијана пресуда правилна, а наводи захтјева неосновани. Предлаже да се захтјев одбије.

Размотривши захтјев, побијану пресуду и одговор на захтјев, те остале прилоге у списима предмета, на основу одредбе члана 39. ЗУС, овај суд је одлучио као у изреци пресуде из сљедећих разлога:

Међу странкама у овом управном спору, није спорно да је тужилац корисник инвалидске пензије од 1999. године са оствареним стажом од 28 година, да има статус борца I категорије и да му је пензија поново одређена у износу од 291,32 КМ мјесечно почев од 01.02.2012. године, примјеном члана 172. став 4. Закона о ПИО.

Спорно је да ли је тужени на основу одредбе члана 172. став 4. Закона о ПИО могао поново одредити тужиоцу пензију према пензијском основу утврђеном примјеном одредбама члана 77. до 86. Закона о ПИО - Пречишћени текст, будући да тужилац тврди да је професионално обољење по основу којег му је признато право на инвалидску пензију у узрочно-последичној вези са боравком у Оружаним снагама ВРС.

Из чињеничног утврђења произлази да је тужиоцу требало поново одредити висину пензије на основу одредбе члана 172. став 4. Закона о ПИО, јер инвалидност тужиоца која је настала на основу професионалне болести није узрочно-последично везана за његово учешће у ВРС, а што је утврђено налазом, оцјеном и мишљењем Одјељења за оцјењивање радне способности у првом степену број ОЗ-575/12 од 15.10.2012. године.

У налазу и мишљењу Одјељења за оцјењивање радне способности у првом степену се констатује дијагноза *disordines thymici., intoxicatio shronica cum Cs2. i polyneuropathia semporimotoria*, а на основу које дијагнозе је и утврђена инвалидност тужиоца, па је била обавеза туженог органа да тужиоцу утврди нови износ инвалидске пензије у складу са одредбом члана 172. став 4. Закона о ПИО, јер утврђена инвалидност није узрочно-последично везана за боравак тужиоца у ВРС, па не стоји навод захтјева да су тужени и нижестепени суд погрешно примијенили материјалне прописе.

Уз наведено ваља истаћи да је тужиоцу правилно одређен износ инвалидске пензије у проценту од 75% од пензијског основа који износи 366,43 КМ, тако да је правилно одређен износ пензије од 291,32 КМ мјесечно почев од 01.02.2012. године.

Оспорени акт је донесен на основу налаза и мишљења органа за вјештачење у другом степену број ДОВ-248/16 од 05.4.2016. године, а у којем је констатовано да је код тужиоца утврђен губитак радне способности на основу налаза, оцјене и мишљења ОРС-1637/99 од 21.9.1999. године, узрок инвалидности је професионална болест, а која је утврђена на Институту за медицину рада и радиолошку заштиту „Др Драгољуб Карајовић“, Београд, гдје је тужилац у два наврата хоспитално испитиван, први пут од 30.9. до 8.9.1998. године под дијагнозом Expositio CS2, Polyneuropathia sensorimotoria Laesio m.cochlearis bil. и други пут од 19.7. до 21.7.1999. године под дијагнозом Intoxicatio chr.cum CS2 Polyneuropathia sensorimotoria, Sy.psychoorganicum, Laesio cohlearis bil. по ФС од 17%; да је налазом и мишљењем НВЛК број 1308/1186 исти оглашен ограничено способним за ВРС, а констатована је дијагноза Polyneuropathia toxica/(CS2) sensomotoria p, Pedes planii. Истим налазом је констатовано да болест није везана за вршење службе у ВРС, али је дошло до знатног погошања исте за вријеме вршења војне службе.

Дакле, код тужиоца је при дуготрајној изложености угљен сулфиду који се најчешће примјењује у индустрији вјештачких влакана и то као растварач целулозе дошло до ефеката дјеловања на нервно ткиво, те дегенеративних промјена у кортексу мозга, назалним ганглијама, продуженој и кичменој мождини, па је губитак радне способности узрокован професионалном болешћу, а боравак у оружаним снагама није утицао на појаву болести, па не постоји урочно-последична веза између настанка инвалидности и боравка у Оружаним снагама ВРС.

С обзиром на наведено правилно је тужиоцу поново одређена инвалидска пензија у складу са одредбама члана 172. став 4. Закона о ПИО, јер се инвалидност тужиоца не може подвести под изузетак прописан чланом 172. став 5. тачка а) тог закона.

Дакле, када боравак тужиоца у Оружаним снагама ВРС није утицао на појаву болести, онда не постоји урочно-последична веза између настанка инвалидности и боравка у Оружаним снагама ВРС, па су испуњени услови из одредбе члана 172. став 4. Закона о ПИО да се тужиоцу поново одреди инвалидска пензија у складу са одредбама 77. до 86. Закона о ПИО-Пречишћени текст, због чега се супротни наводи тужиоца указују неоснованим.

Код таквог стања ствари, по оцјени овог суда, у побијаној пресуди нису остварени разлози из одредбе члана 35. став. 2. ЗУС, па се захтјев тужиоца за њено ванредно преиспитивање, на основу одредбе члана 40. став 1. тог закона, одбија као неоснован.

Будући да је захтјев тужиоца одбијен као неоснован, то му сходно одредби члана 6. Закона о измјенама и допунама Закона о управним споровима („Сл. гласник РС“, број 63/11) по начелу *argumentum a contrario*, не припадају трошкови управног спора, због чега је његов захтјев за накнаду трошкова састава захтјева по адвокату одбијен као неоснован.

Записничар
Мира Мачкић

Предсједник вијећа
Едина Чупељић

Тачност отправка овјерава
Руководилац судске писарнице
Амила Подрашчић